

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

1 maart 2002

HOORZITTING

**betreffende maatregelen ter bestrijding van de mensenhandel in de sport
en de eventuele defederalisering van de Koninklijke Belgische Voetbalbond**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Peter Gysbrechts**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans,
mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen,
Guy Sols ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, de heer
Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

mevrouw Margriet Hermans.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert
Vanleenhove ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques
Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Felix
Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

959 (1997-1998)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
1. Bestrijding van de mensenhandel in de sport	4
2. Eventuele defederalisering van de KBVB	12

Sprekerslijst

- de heer Jan Peeters, voorzitter Koninklijke Belgische Voetbalbond ;
- de heer Jan Van Onsem, diensthoofd beheer clubs en aangeslotenen.

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport organiseerde op 22 februari 2002 een hoorzitting met de heer Jan Peeters, voorzitter, en de heer Jan Van Onsem, diensthoofd beheer clubs en aangeslotenen van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB).

De voorzitter : We horen vandaag de heren Peeters en Van Onsem van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) over maatregelen ter bestrijding van de mensenhandel in de sport en de eventuele defederalisering van de KBVB. Laten we eerst het probleem van de mensenhandel bespreken.

1. Bestrijding van de mensenhandel in de sport

De heer Jan Peeters, voorzitter van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) : Als we spreken over mensenhandel denken we vooral aan betaald voetbal. We kunnen mensen die om sociale of economische redenen naar ons land zijn gekomen, niet verbieden in hun vrije tijd te voetballen. De toestand inzake mensenhandel is volledig genormaliseerd : in de eerste afdeling is alles in orde. Bij een recente inspectie hebben we trouwens felicitaties gekregen voor de aanpak van het dossier. We hebben altijd gevraagd dat dit dossier ter sprake zou komen om namen te krijgen en staan ter beschikking om op om het even welke vraag te antwoorden.

De heer Patrick Hostekint : U stelt de zaken rooskleurig voor : in de eerste afdeling zijn er geen problemen meer. Uit het antwoord op mijn laatste vraag – midden januari – aan de minister van Werkgelegenheid, die bevoegd is voor de uitreiking van arbeidsvergunningen en -kaarten aan werknemers met een buitenlandse nationaliteit, bleek dat er nog altijd vijf clubs uit de tweede klasse spelers opstellen of aansluiten die niet over de vereiste arbeidsvergunningen en -kaarten beschikken. Naarmate de controle verscherpt wordt, verlegt het probleem zich naar tweede en derde klasse, bevordering en zelfs de provinciale reeksen : daar zullen de misbruiken toenemen. Malafide voetbalmakelaars

brengen spelers met een toeristenvisum naar België en gaan er dan mee marchanderen. Slaan ze aan in eerste klasse, des te beter. Maar dat succes is maar voor een klein percentage van spelers weggelegd. Met de anderen dalen de makelaars af. Het woord mensenhandel is hier dan ook volkomen op zijn plaats en de controle kan niet streng genoeg zijn, in alle reeksen.

De KBVB moet daar aan meewerken. Met de basket- en volleybalbond heeft minister Landuyt daarover al een samenwerkingsakkoord afgesloten : de Vlaamse overheid engageert zich in verband met de arbeidsvergunningen en -kaarten en de bonden verbinden er zich toe enkel licenties af te leveren als die arbeidsvergunningen en -kaarten in orde zijn.

Minister Landuyt zegt me dat de KBVB weigert dergelijk samenwerkingsakkoord af te sluiten. Waarom ? Als u niet meewerkt, zal het probleem blijven voortwoekeren : het gaat om zeer gehaaide mensen die opereren op de kap van sukkelaars uit zeer arme landen.

De heer Jan Peeters : Minister Landuyt heeft ons voorgesteld samen te werken en een protocol te ondertekenen. De samenwerking is een feit. Vorig jaar hebben we het reglement van de KBVB aangepast : we verlenen nog enkel licenties aan betaalde sportbeoefenaars die in het bezit zijn van een arbeidsvergunning en als iemand wordt opgesteld zonder arbeidsvergunning leidt dat tot verlies van punten.

Deze koppeling geldt uitsluitend voor de eerste afdeling maar zou ook voor de tweede moeten gelden. We zouden graag ook nog een officieel protocol ondertekenen, maar dan wel tegelijkertijd met de drie gemeenschappen. We wilden een initiatief nemen om de drie gemeenschappen bijeen te roepen maar minister Landuyt heeft op onze vraag terzake geen antwoord gegeven.

Het probleem van de voetbalmakelaars is een oud zeer. We zijn blij dat de FIFA en de Vlaamse Gemeenschap dat hebben pogen te reglementeren : het Vlaamse decreet hierover is uitstekend, het is alleen jammer dat de andere gemeenschappen niet gevolgd zijn. We hebben ook ons reglement aangepast : om in Vlaanderen te opereren moet men niet alleen erkend zijn door de FIFA maar ook voldoen aan de voorwaarden opgelegd door het Vlaamse decreet. Het verheugt ons dat de erkende voetbalmakelaars inmiddels een beroepsvereniging hebben opgericht. Ik hoop op zelfcontrole vanwege de bonafide makelaars.

De heer André Denys : De situatie is verbeterd ten opzichte van 1997 en 1998, toen de mensenhandel besproken werd in het Vlaams Parlement. Het recente rapport van de Senaat heeft geen nieuwe elementen toegevoegd maar wel aangetoond dat er inderdaad een en ander verbeterd is. Het probleem is echter niet ingedijkt.

De jeugdopleiding staat in verdringing door de invoer van goedkope buitenlandse spelers. De jeugdopleider vermindert in waarde en de makelaar is meer waard. Dat is een ongezonde evolutie. Voetbal heeft immers een sociale rol. Jeugdopleiding is een belangrijke taak van de overheid maar ook van de voetbalbond. Veel minder jongeren stoten door naar de hogere klassen en men legt veel meer het accent op samenwerking met managers, die spelers halen uit onder meer Afrika of voormalige Oostbloklanden. Wat kan daar structureel aan gedaan worden ? Moet het parlement een wetgevend initiatief nemen om samenwerking tussen ploegen uit de verschillende klassen mogelijk te maken ? Legale samenwerking tussen satellietploegen moet volgens mij mogelijk zijn.

De voetbalbond zegt dat zij alle medewerking wil verlenen om de problemen van de mensenhandel op te lossen. Volgens mij is er een eenvoudige oplossing : een controle van alle spelers op basis van het paspoort en de lijst van de licenties, zowel in hogere als in lagere klassen, in betaald en onbetaald voetbal. Daarvoor zijn geen nieuwe maatregelen nodig, maar de voetbalbond blijft in gebreke.

Er is inderdaad een goed decreet over de voetbalmakelaars. Toch wil de voetbalbond wel samenwerken maar het protocol met de minister niet ondertekenen. Kunnen daardoor de makelaars, die niet voldoen aan de bepalingen van het decreet, toch nog blijven opereren in Vlaanderen ?

De heer Jan Peeters : Het protocol gaat over de mensenhandel en niet over de makelaars.

De voorzitter : We hebben vorige keer een aantal aanbevelingen gedaan over de arbeidsinspectie en de makelaars, maar in het protocol staat niets daarover.

De heer André Denys : Een aantal structurele maatregelen om de mensenhandel te verminderen waren onder meer de verhoging van het loon en een statuut van de voetbalmakelaar. In dat verband is het decreet over de uitzendarbeid voor de sportmakelaar aangepast. Dat is een goede reglementering. Kunnen de Vlaamse ploegen alleen maar wer-

ken met makelaars, die voldoen aan de bepalingen van het decreet ?

De heer Jan Peeters : Te veel vreemde spelers hebben niet noodzakelijk iets te maken met mensenhandel. Het arrest-Bosman moest er vroeg of laat komen, maar de heer D'Hooghe vreesde al onmiddellijk na het arrest dat op termijn niet de spelers maar de makelaars de overwinnaars zouden zijn. Hij heeft een beetje gelijk gekregen, want van dan af is de markt overspoeld door makelaars. Het arrest-Bosman heeft onze grenzen opengesteld in eerste instantie voor alle spelers van de Europese Unie, later voor alle buitenlandse spelers. Voorheen was er een beperking van drie buitenlandse spelers per ploeg en daardoor kwam de jeugd meer aan bod.

Goede buitenlandse spelers vormen een meerwaarde, maar in vele gevallen geeft men de voorkeur aan buitenlandse spelers onder meer om financiële redenen. Onze jonge spelers gaan vaak naar het buitenland, onder meer naar Nederland, waar ze beter betaald worden. Aan dit probleem kunnen wij structureel niets doen.

Wij ontwikkelen momenteel een ambitieus jeugdplan om de kwaliteit van de jeugdopleiding in onze clubs te verbeteren. Daaraan zal een groot deel van de opbrengst van Euro 2000 besteed worden. In samenwerking met een universiteit zullen we de verschillende facetten eerst bestuderen en dan uitwerken. Ik hoop dat het plan een eerste aanzet zal vormen voor meer aandacht voor onze jeugd. Er zijn al tekenen van verandering : jongere spelers krijgen meer kansen.

De heer Jan Van Onsem, hoofd dienst Aansluitingen van de KBVB : Er is een groot verschil tussen de controle van het betaalde en het amateurvoetbal. Bij het betaalde voetbal is een arbeidsvergunning noodzakelijk. Op basis daarvan worden licenties afgeleverd. Deze licenties moeten aan de scheidsrechter getoond worden.

Toen aan de voetbalbond werd gevraagd om het nodige te doen, zijn de teksten onmiddellijk aangepast door de algemene vergadering. De arbeidsinspectie heeft ons zelfs gefeliciteerd met ons snelle optreden. Door zo snel te werken hebben we echter de situatie van voor de algemene vergadering verkeerd ingeschat. In de eerste klasse werden er vorig jaar controles uitgevoerd en werd onmiddellijk ingegrepen. In tweede klasse waren er nog enkele spelers die aangesloten waren voor de algemene vergadering en waarvoor de arbeidsvergunning dus niet gelijk stond met kwalificatie. Een arbeids-

vergunning leverde een licentie op. Als geen licentie kon worden voorgelegd werd een boete opgelegd. Zodra we het euvel hebben vastgesteld, hebben we aan de Nationale Studiecommissie gevraagd om het reglement aan te passen.

Vanaf juni zal ook dit achterpoortje gesloten worden. Ook wie al voor de algemene vergadering in België was en niet afkomstig is uit de Europese Economische Ruimte zal een arbeidsvergunning moeten voorleggen om een licentie te krijgen. Het systeem in eerste en tweede klasse zal dus voortaan volledig waterdicht zijn. In de lagere klassen worden de identiteitskaarten gecontroleerd. In eerste en tweede klasse moeten alleen de licenties worden voorgelegd.

Als geen licentie kan worden voorgelegd in eerste en tweede klasse, volgt een ambtshalve controle door het sportcomité. In het verleden werd de kwalificatie niet verbonden aan het bezit van een licentie. Bij het ontbreken van een licentie werd nagegaan of de betrokken speler al of niet gekwalificeerd was. Voortaan zal ontbreken van een licentie leiden tot puntenverlies.

De heer André Denys : De bewering van sommige clubs uit tweede klasse dat de competitie in tweede klasse vervalst was, wordt dus door u bevestigd ?

De heer Jan Van Onsem : Dat klopt. Een club was twee dagen te laat om een arbeidsvergunning aan te vragen voor een speler. De club ging in beroep en heeft de speler niet opgesteld tot werd vastgesteld dat een andere club wel een speler opstelde zonder arbeidsvergunning. Toen is het balletje aan het rollen gegaan.

Voor amateurs volstaat een inschrijving in het bevolkingsregister voor het verkrijgen van een licentie. De voetbalbond kan moeilijk verantwoordelijk gesteld worden als achteraf blijkt dat er een vervalst document werd afgeleverd, omdat het eigenlijk om een betaald sportbeoefenaar ging. Het systeem was totnogtoe niet helemaal waterdicht, maar wordt wel volledig waterdicht in de toekomst.

De heer André Denys : Ook in de lagere klassen worden de spelers betaald. Waarom wordt er ook geen verplichting opgelegd om een licentie voor te leggen aan de lagere afdelingen, naar het voorbeeld van de wielersport ?

De heer Jan Peeters : Dat werd reeds voorgesteld door de provincie West-Vlaanderen. Er zijn echter praktische bezwaren : het is administratief gezien niet haalbaar om elk jaar opnieuw een licentie te

verstrekken aan de 250.000 spelers beneden achttien jaar.

De heer Jan Van Onsem : Werken met een lijst van gekwalificeerde spelers of met pasjes komt op hetzelfde neer. De betrokkenen zijn allen op de een of andere manier als amateur in België ingeschreven. Ook de slachtoffers van mensenhandel mogen in België als amateur voetballen. Iedereen die als amateur mag voetballen zal van ons het pasje krijgen. Uw voorstel heeft dan ook geen enkele zin.

Wel is het belangrijk om de malafide managers aan te pakken. Dat is een taak voor de overheid en niet voor de voetbalbond. We hebben voor buitenlandse spelers van buiten de EU zelf een minimumloon opgelegd van iets minder dan anderhalf miljoen frank voor spelers beneden drieëntwintig jaar en van bijna drie miljoen frank voor spelers die ouder zijn. Zo beschermen we onze eigen jeugd.

De heer Patrick Hostekint : Het gaat vandaag over mensenhandel. Er zijn duizenden gevallen bekend.

De heer Jan Peeters : Als u dat zo goed weet, geef ons dan de namen.

De heer Patrick Hostekint : De toestand is intussen gelukkig gesaneerd, vooral dankzij de controle van de arbeidsinspectie. U maakt voortdurend een onderscheid tussen betalend en amateurvoetbal. Een voetbalmakelaar is echter niet geïnteresseerd in dat onderscheid. Als hij een speler niet kan verkopen aan een club van eerste of tweede klasse, dan zakt hij af naar de lagere afdelingen. Het onderscheid tussen professioneel en amateurvoetbal is niet relevant in het kader van de mensenhandel. Momenteel zijn er te weinig controles.

De heer Jan Van Onsem : Het is niet langer mogelijk dat een manager een speler eerst in de hogere afdelingen probeert kwijt te geraken om dan af te zakken naar de lagere afdelingen. De manager moet immers garanderen dat de speler het minimumloon krijgt waarnaar ik heb verwezen. Als dat niet gebeurt, krijgt de speler geen arbeidsvergunning. Hij kan zich dan niet aansluiten bij de Bond.

Wel hebben we geen zicht op spelers die al in België waren en dan van club veranderd zijn. Het probleem wordt echter sterk overdreven. Dat is duidelijk gebleken tijdens een vergadering van de subcommissie voor mensenhandel : er werd een Afrikaan opgevoerd die slachtoffer zou zijn van mensenhandel. Uiteindelijk bleek dat het contract van de man bij Lokeren was afgelopen, dat hij vervolgens een aanbod uit tweede klasse had afgewezen,

geen andere club had gevonden en dan een transfer had gekregen naar de Verenigde Arabische Emiraten.

Is zo iemand een slachtoffer van mensenhandel ? Dat is niet ernstig. De voetbalbond werkt wel degelijk mee in de strijd tegen de mensenhandel. We hebben de clubs gewaarschuwd dat ze het risico lopen om punten te verliezen.

De heer Felix Strackx : U zet de wereld op zijn kop. U treedt pas op nadat journalisten en parlementairen onregelmatigheden aan het licht brengen. Hoort de KBVB zichzelf niet te controleren ?

De heer Jan Peeters : Wie beschuldigt, moet concrete gegevens leveren.

De heer Felix Strackx : Ik beschuldig u niet. Ik merk alleen op dat u de zaken omdraait.

De heer Jan Van Onsem : Wij beschikken nu eenmaal niet over de nodige middelen om misbruiken vast te stellen. Wij kunnen bij de clubs niet binnenvallen om de arbeidskaarten te vragen.

De voorzitter : Hoe kan de KBVB optreden als een speler in een lagere klasse in het zwart betaald wordt ?

De heer André Denys : Voor betaald voetbal is er een sluitend controlesysteem, maar voor het niet-betaalde voetbal in de lagere klassen niet.

De heer Jan Van Onsem : Amateurs, die betaalde sportbeoefenaar willen worden, moeten over een licentie en een arbeidsvergunning beschikken alvorens ze bij de KBVB kunnen aansluiten. Amateurs die willen aansluiten moeten bewijzen dat ze ingeschreven zijn in het bevolkings- of het wachtregister. Wie deze stukken niet kan voorleggen, wordt sedert vorig jaar niet meer aangesloten.

De heer Jan Peeters : Het Uitvoerend Comité zal zich deze avond buigen over het volgende dossier : Eduard Ovanezian is een jonge voetballer uit Azerbeidzjan. Hij is geboren in 1984 en in 1999 met zijn ouders naar België gekomen. Hij voetbalt bij SK Heffen. Hun verblijfsvergunning is geweigerd, maar bij de Raad van State is een vernietigingsprocedure tegen de uitwijzing gestart. Hun advocaat vraagt ons een bewijs af te leveren omdat dat de uiteindelijke beslissing van de Raad van State kan beïnvloeden. We worden geregeld met dergelijke vragen geconfronteerd.

De heer Van Onsem moet dat juridisch weigeren, maar als sociaal voelend mens legt hij het voor aan het Uitvoerend Comité. Als mens zou ik het gevraagde bewijs afleveren, maar we kunnen het reglementair gewoonweg niet. Het is een spijtige zaak.

De heer Dany Vandenbossche : Er zijn malafide en bonafide makelaars. We kunnen er misschien van uitgaan dat alle erkende bonafide zijn en alle malafide niet-erkende. Hoe is het mogelijk dat clubs overeenkomsten afsluiten met niet-makelaars ? Moeten die makelaars zich identificeren of speelt dat voor de clubs eigenlijk geen rol en zijn ze in de eerste plaats in jonge spelers geïnteresseerd ?

De heer Jan Van Onsem : De vorige bondsvoorzitter, de heer D'Hooghe, heeft drie jaar geleden de transferformulieren laten aanpassen : ook de managers moesten ondertekenen. Op 90.000 formulieren heb ik er nog maar één ontvangen dat door een makelaar ondertekend was. Natuurlijk een bonafide en erkende. Welke niet-erkende makelaar zal dat formulier immers ondertekenen wetende dat hij het eigenlijk niet mag ondertekenen ?

Hoe kunnen wij optreden als de clubs niet kenbaar maken met welke makelaar ze werken ? Welke club zal toegeven dat ze een speler ingehaald hebben dankzij een niet-erkende makelaar ? Pas als een speler protesteert, kunnen wij optreden.

De heer André Denys : Als de wet zelfs niet wordt toegepast, hoe kan de KBVB de clubs dan wel onder druk zetten ? Bovendien wordt het protocol met de makelaars niet ondertekend. Hoe werkt de KBVB dan nog samen met de makelaars ?

De heer Jan Van Onsem : U kent de redenen waarom het protocol niet ondertekend wordt, maar dat ontslaat ons niet van de verplichting om de wet na te leven.

De heer André Denys : Clubs signaleren het niet als ze werken met een niet-erkende makelaar. Met andere woorden : het decreet wordt niet toegepast.

De heer Jan Peeters : Het is niet aan de KBVB, maar aan de overheid om decreten te laten naleven. Wij zullen ervoor zorgen dat ons reglement, dat in overeenstemming is gebracht met het decreet, wordt nageleefd. We rekenen erop dat de nieuwe vereniging van voetbalmakelaars zelfregulerend zal werken. Daarom hebben we onmiddellijk positief geantwoord toen ons om medewerking werd gevraagd.

We kunnen de clubs niet verplichten de makelaar te vermelden. Als ze met een erkende makelaar werken, zullen ze dat met plezier vermelden. Als ze met een niet-erkende makelaar hebben gewerkt, zullen ze doen alsof ze de speler zonder makelaar hebben ingelijfd.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik wil eerst en vooral de heer Peeters danken. Het is de eerste keer dat hij hier komt als voorzitter van de KBVB.

De KBVB geeft vaak – volgens mij onterecht – de indruk aangevallen te zijn. Ik vraag me wel af waarom de KBVB zo lang de indruk gaf dat er helemaal geen probleem was. Pas onder maatschappelijke druk heeft de KBVB stappen gezet tegen dit probleem.

Door die houding, is de KBVB nu de pisaal van iedereen geworden. Ik geloof graag dat de KBVB grote inspanningen levert om die uitwassen te vermijden in eerste en tweede klasse. Het is wel jammer dat het probleem nu in de lagere klassen opduikt.

Ik neem aan dat u juridisch gezien niet kan bewijzen dat een bepaalde club een overeenkomst heeft gesloten met een malafide makelaar. Maar in de werkelijkheid weet de KBVB vaak meer en daarom dient er steeds op gewezen te worden dat de clubs de decreten dienen toe te passen. Eén geval van mensenhandel is er immers één te veel.

De heer Jan Peeters : Ik bevestig dat we sedert enkele jaren meewerken aan de strijd tegen de mensenhandel. Wij ontkennen niet dat er misbruiken zijn, maar we doen er alles aan om die uit de wereld te helpen. Dat kan mits de overheid en de KBVB nauw samenwerken.

Ik verwijs naar hetgeen we gedaan hebben met de omkoperij in de voetbalsport. Omkoperij gebeurt altijd door dezelfde makelaars die niet aangesloten zijn bij de voetbalbond. We hebben geen enkele sanctiemogelijkheid tegenover mensen die geen lid zijn. Daarom hebben we gevraagd om de private corruptie strafbaar te maken. Als secretaris-generaal heb ik daarover een brief geschreven aan de partijvoorzitters. Dat er een wet gekomen is, is te danken aan ons initiatief. We willen samenwerken om tot een oplossing komen.

De heer Jan Roegiers : Makelaars die door een club ingeschakeld worden, worden betaald voor hun diensten. Als dat geen erkende makelaars zijn, moet dat toch boekhoudkundig traceerbaar zijn. Bij het uitreiken van de licenties hebt u de moge-

lijkheid om de boekhouding te controleren. U kan toch als voorwaarde opleggen dat u inzage wil krijgen in de boekhouding in ruil voor een licentie.

De heer Jan Peeters : Er is een decreet over de makelaars waarin het percentage wordt bepaald dat ze mogen aanrekenen en waarin gesteld wordt dat men alleen gebruik mag maken van door de Vlaamse Gemeenschap officieel erkende makelaars. Denkt u dat een club in de boekhouding gaat schrijven dat hij een niet-erkende makelaar betaalt ?

Het beroep doen op een erkende makelaar is een licentievoorwaarde. De club kan geen licentie krijgen als men een beroep doet op een niet-erkende makelaar. We nemen maatregelen, maar we moeten ze ook kunnen controleren.

De heer André Denys : Dat is een zeer zware uitspraak. U zegt dat de clubs werken met een dubbele boekhouding.

De heer Jan Peeters : Dat zeg ik niet en evenmin dat clubs een beroep doen op niet-erkende makelaars. Dat weten we niet. Ik zeg alleen dat we geen controlemogelijkheid hebben. Als een club een beroep zou doen op een niet-erkende makelaar, dan zou het dwaas zijn om dat in de boekhouding te schrijven.

De heer André Denys : In het merendeel van de gevallen wordt de naam van de makelaars vandaag niet officieel genotuleerd, waarschijnlijk omdat er gewerkt wordt met niet-erkende. Er is dus een percentage dat niet genotuleerd wordt, hoewel dat wel moet gebeuren. Op het ogenblik dat u licenties moet geven aan voetbalsploegen, hebt u toch inzage in de transacties. Dat moet u nagaan of de voetbalclub voldoet aan alle reglementeringen en decreten.

Uit wat u zegt, leid ik af dat die aspecten niet gecontroleerd worden. U geeft de indruk dat de clubs op dat vlak eigenlijk niet werken zoals het hoort. Anderzijds moet u nagaan of de clubs wel alle wetten respecteren vooraleer u een licentie toekent.

De heer Jan Van Onsem : De licentievoorwaarden van de club zijn veranderd in de algemene vergadering van 30 juni 2001. Dat was na het geven van de licenties aan de clubs. Die nieuwe reglementering voorziet dat het gebruik maken van niet-erkende makelaars of het tewerkstellen van mensen zonder een arbeidsvergunning bezwarend zijn voor het bekomen van een licentie. In de huidige onderzoeken voor het volgende seizoen worden die

zaken onderzocht en zijn criteria waardoor de club zijn licentie kan verliezen.

De heer André Denys : U zegt dus dat de voetbalbond gaat controleren met welke makelaars men werkt en dat daardoor het circuit van niet-erkende makelaars uitgeschakeld wordt.

De heer Jan Peeters : In de maatschappij kunnen heel veel zaken, waarvan iedereen weet dat ze bestaan, niet bewezen worden.

De heer André Denys : Dergelijke zaken kunnen alleen aan het oog onttrokken worden als de club werkt met een dubbele boekhouding.

De voorzitter : Ik heb begrepen dat de reglementen dusdanig zijn dat men de zaken kan controleren. De vraag is of daardoor het systeem gesloten is. De voetbalbond stelt dat dat niet het geval is en dat hij enkel de reglementen kan toepassen.

De heer Jan Peeters : Welk systeem is gesloten ? Belgen hebben de reputatie dat ze zeer goed de wet kunnen omzeilen. Dat is waarschijnlijk in de voetbalbond ook het geval.

De heer André Denys : De vraag is wat men daaraan doet.

De heer Jan Peeters : We doen ons best. We proberen ons reglement aan te passen en stellen licentievoorwaarden. We kunnen niet meer doen.

De heer André Denys : U hebt zelf gezegd dat het vakje met de naam van de makelaar vaak niet ingevuld wordt.

De heer Jan Peeters : Ik geef een voorbeeld. Een speler wordt getransfereerd voor 1 miljoen frank. Als er 100.000 frank voor de makelaar is, dan wordt de transfer genoteerd op 900.000 frank. Hoe kunnen we dat controleren ?

De heer André Denys : Ik spreek over het feit of er al dan niet gewerkt wordt met een makelaar, los van het bedrag. Hoeveel procent van de transfers worden aangeduid met een officieel erkende makelaar ?

De heer Jan Van Onsem : De transfers waarover ik sprak, waren transfers in het binnenland : een witte transfer van een speler van de ene club naar de andere met het akkoord van beide clubs en de speler, eventueel zijn ouders als hij jonger dan 18 jaar is,

en eventueel van de makelaar. Het gaat over die bepaalde documenten waar we de handtekening op het formulier hebben gevraagd.

Ik spreek niet over spelers die uit het buitenland komen, omdat die via een aansluiting komen en geen transfer maken. Voor een speler die einde contract is, moet er niet meer betaald worden. Dat moet alleen nog gebeuren voor spelers met een lopend contract. Het zijn niet die mensen die u interesseren, maar wel de jongetjes die naar België komen via een aansluiting. Die worden wel gecontroleerd. Als een niet-erkende makelaar naar een club stapt met een goede speler, dan doet men een test. Als de speler voldoet, werft men hem aan. Wat kan een club doen als een van de zogenaamde geschrapte makelaars een speler aanbiedt ? Een foto nemen en zeggen dat hij niet-erkend is ? Dan heeft men de speler niet. De voetbalbond gaat zoiets nooit weten.

De heer André Denys : Tachtig procent van de transfers van binnen- en buitenlandse spelers gebeurt in de eerste klasse met makelaars. Van hoeveel transfers weet u dat ze gebeurd zijn door erkende makelaars ?

De heer Jan Van Onsem : Vier tot vijf maanden sinds de erkenning van de makelaars laten die ons weten dat een transfer pas kan plaatsvinden als er een akkoord is. Als een speler getransfereerd wordt, moet de handtekening erop staan wanneer die onder contract staat bij die makelaar. Maar omdat het bij een gewone transfer geen verplichting is om het vakje in te vullen, gebeurt dat niet altijd. Dat wil daarom niet zeggen dat ze geen gebruik gemaakt hebben van een makelaar. Dat weet men niet.

De heer Patrick Hostekint : Het is inderdaad moeilijk om alles te controleren en het is niet de taak van de voetbalbond om de naleving van de decreten te controleren. Dat laatste is de opdracht van de overheid. Minister Landuyt heeft u toch een protocol voorgelegd dat op drie zaken betrekking had.

Ten eerste wordt er een spelerslicentie toegekend als de speler over een arbeidsvergunning en -kaart beschikt. Het probleem zit bij de makelaars : het zijn zij die spelers in arme landen van de straat plukken, zelfs levenslang geschorste makelaars doen dat.

Is het niet mogelijk dat u een licentie geeft aan een club onder de voorwaarde dat men alleen werkt met erkende voetbalmakelaars ?

De voorzitter : Dat staat al in het reglement.

De heer Patrick Hostekint : Een andere zaak is de licentie die aan de voetbalmakelaar gegeven wordt. Reikt u licenties uit aan voetbalmakelaars ?

De heer Jan Peeters : Ja. We zijn verplicht om dat te doen. In het Vlaamse landsgedeelte moet de makelaar een dubbele licentie hebben, een door de FIFA voorgesteld en een van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Patrick Hostekint : In Wallonië bestaat er geen wetgeving over de voetbalmakelaars. U reikt alleen licenties uit aan voetbalmakelaars in Vlaanderen die erkend zijn door de Vlaamse minister van Tewerkstelling ?

De heer Jan Peeters : Er zijn momenteel 22 makelaars, van wie sommigen gevestigd zijn in het Franse taalgedeelte, en die van de Vlaamse Gemeenschap een erkenning kregen om te kunnen werken in het Vlaamse landsgedeelte.

De heer Patrick Hostekint : Private arbeidsbemiddeling is verboden in Wallonië en in Brussel.

De voorzitter : Het verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) zou moeten omgezet worden in decreetgeving. Vlaanderen heeft dat tijdens de vorige legislatuur al gedaan, onder impuls van voormalig minister Kelchtermans. Brussel en Wallonië moeten dat nog doen.

De heer Patrick Hostekint : Was het niet eenvoudiger geweest het protocol te ondertekenen ?

De heer Jan Peeters : De vorige secretaris, de heer Alain Courtois, heeft op 3 juli 2001 een brief gestuurd naar minister Landuyt. Daarin stelde hij dat het uitvoerend comité tijdens de vergadering van 30 juni heeft beslist alle mogelijke middelen in te zetten in te strijd tegen de mensenhandel in de voetbalsport. Hij voegde er wel aan toe dat er nog een aantal reglementaire aanpassingen dienden te gebeuren. Die zijn ondertussen gebeurd, zoals de heer Van Onsem heeft gezegd. Ten slotte schreef hij dat er geen sprake kan zijn van de ondertekening van een protocol als deze regels niet gelden voor het hele land. Als unitaire federatie werken we graag met dezelfde regels voor alle clubs.

De heer Courtois heeft ook een datum voor een samenkomst voorgesteld aan minister Landuyt en aan de ministers van het Brussels Gewest en van de Franstalige gemeenschap. Het was de bedoeling na te gaan of hetzelfde systeem ook kon toegepast worden in Brussel en Wallonië. De Waalse en de Brusselse ministers waren het daarmee eens, maar minister Landuyt heeft op die brief nooit geantwoord.

De voorzitter : Als het in het reglement staat, is het dan ook een voorwaarde voor het uitreiken van een licentie ?

De heer Jan Peeters : Alles wat in het protocol staat, hebben we uitgevoerd.

De heer Felix Strackx : Het grote probleem inzake de makelaars is blijkbaar de controle. Ik kan aannemen dat er heel wat binnenlandse transfers gebeuren zonder de tussenkomst van een makelaar. Ik neem echter aan dat spelers uit Afrika, Oost-Europa of Latijns-Amerika nooit zonder de tussenkomst van een makelaar in een Belgische voetbalclub kunnen terechtkomen.

De heer Jan Peeters : Men mag niet vergeten dat er in opdracht van de clubs heel wat scouts naar het buitenland gaan en daar rechtstreeks met spelers contacten leggen.

De heer Felix Strackx : Als een speler zich aansluit bij een club, kan men de vraag stellen welke tussenpersoon er is geweest. Kan dat geen oplossing zijn ? Of kan daarmee gefraudeerd worden ?

De heer Jan Peeters : Deze vraag wordt gesteld op het formulier.

De heer Jan Van Onsem : Men zou kunnen vragen met welke makelaar men heeft gewerkt. Wanneer men dan antwoordt dat er geen makelaar aan te pas gekomen is, staat men nog geen stap verder.

De heer Jan Peeters : Dat was ook het voorstel van Michel D'Hooghe.

De heer Jan Van Onsem : Eén mogelijke oplossing zou kunnen zijn dat de erkende makelaars ons op de hoogte zullen brengen van inbreuken. Dan zou er streng moeten worden opgetreden.

Onlangs hoorden we over een club die werd gedagvaard door een niet-erkend makelaar, die trouwens door ons geschrapt is, met de bedoeling een percentage te krijgen. Nochtans was hij in die transfer nooit tussengekomen. Ik heb de raad gegeven dat

geval onmiddellijk door te spelen en ik hoop dat men ook streng zal optreden in dergelijke situaties.

De heer Jan Peeters : Wij kunnen niet optreden, die makelaar is geschrapt bij ons.

De heer Jan Roegiers : Als ik het goed begrepen heb, werd er sedert de invoering van de nieuwe documenten door de vorige bondsvoorzitter nog maar één keer een handtekening gezet door een erkend makelaar.

De heer Jan Van Onsem : Per jaar gebeuren er ongeveer 30.000 transfers en die kan ik niet allemaal bekijken. Ik kan alleen zeggen dat ik maar één of twee handtekeningen gezien heb, zonder dan nog te weten van wie die zijn.

Volgens de FIFA-regeling mag trouwens ook een advocaat optreden. Vaak wordt die handtekening niet geplaatst omdat het geen voorwaarde is om de transfer te laten doorgaan. Die handtekening ontbreekt uiteraard ook wanneer men een premie van de ene club naar de andere laat overgaan.

De heer Jan Roegiers : De voetbalbond erkent ook de makelaars. Kan men dan niet zien waar die makelaars hun geld vandaan halen ? Kan de voetbalbond geen inzage krijgen in hun boekhouding ?

De heer Jan Peeters : De licentievoorwaarden voor de makelaars zijn conform met de richtlijnen van de FIFA en met het Vlaams decreet. De belastingscontroleurs kunnen misschien een boekhouding vragen aan de makelaars, maar niet de voetbalbond. De eerste erkenningen werden uitgereikt aan mensen die al jaren aan het werk waren. Op dit ogenblik worden erkenningen alleen uitgereikt aan mensen die pas beginnen. Dan kunnen we toch geen boekhouding vragen.

De heer Jan Van Onsem : Een erkende makelaar kan het contract dat hij met een speler heeft afgesloten, bij ons laten registreren. Dan is een transfer van die speler onmogelijk zonder akkoord van de makelaar.

De heer André Denys : Ik zie het meer als een controle op de clubs op het ogenblik dat de licenties worden uitgereikt. Ik heb begrepen dat de controle op de transfers minimaal is bij de beoordeling van de licenties.

De heer Jan Peeters : Men dient te bewijzen dat er een beroep werd gedaan op een niet-erkend makelaar. Dat is een rechtsprincipe in ons land.

De heer André Denys : De uitreiking van de licenties is een gelegenheid om na te gaan of het decreet gecontroleerd wordt of niet. Ik heb begrepen dat men de intentie heeft dat te gaan doen, maar dat het in de praktijk niet gebeurt.

De heer Jan Van Onsem : Ik ben geen lid van de licentiecommissie.

De heer Jan Peeters : In het reglement staat dat de licentiecommissie aan ons federaal parket kan vragen een onderzoek in te stellen.

De heer André Denys : De voetbalbond weet hoeveel transfers er geweest zijn in eerste klasse en ook in welk percentage daarbij een makelaar betrokken was. Als men dan vaststelt dat er slechts tien procent wordt aangegeven, dan weet men dat er iets niet juist is.

De heer Jan Peeters : Daarover kunnen we nog uren doordrammen. We hopen dat probleem op te lossen in samenwerking met de vereniging van de makelaars, die er belang bij heeft de slechte praktijken uit te roeien. Als er bewezen wordt dat er een fout gebeurd is, dan zal de licentiecommissie optreden.

De voorzitter : In het recente verleden werden een aantal initiatieven genomen. Nu komt het er dus op aan deze materie verder op te volgen.

De heer Jan Peeters : Een voorbeeld van de degelijkheid van ons systeem is dat de achterstand bij de RSZ op één jaar tijd met de helft verminderd is, terwijl die vroeger elk jaar groter werd. Minister Vandenbroucke maakte van het ontbreken van dergelijke achterstanden terecht een voorwaarde voor het toekennen van een licentie.

De heer Patrick Hostekint : Sommige clubs hebben bij de RSZ nog altijd enorme schulden, die ze wellicht nooit zullen terugbetalen.

De heer Jan Peeters : Net zoals in de gewone economie zullen deze clubs failliet gaan.

De heer Patrick Hostekint : De spelers die niet in orde zijn met de RSZ, zullen daarvan de dupe zijn.

De heer Jan Peeters : Ook in de gewone economie zijn de werknemers de eerste slachtoffers van een faling. Anderzijds vinden voetballers wel gemakkelijker ander werk dan andere werknemers.

2. Eventuele defederalisering van de KBVB

De voorzitter : We gaan het nu hebben over de eventuele defederalisering van de KBVB. Wat is de stand van zaken in dat dossier ?

De heer Jan Peeters : Uit respect voor het parlement zal ik het nu even hebben over de mogelijke evolutie van de voetbalbond in de komende jaren. Nochtans kunnen we als private vereniging het statuut aannemen dat we zelf verkiezen.

We vertrekken van twee verschillende basisideeën. Vooreerst het steeds grotere onderscheid tussen het profvoetbal en het niet-profvoetbal en verder het feit dat de sport in ons land tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort.

Men vertelt ook dat de voetbalbond alles zou willen behouden wat geld opbrengt en afstoten wat geld kost, maar ik kan u verzekeren dat profvoetbal geen geld opbrengt. Ik ken geen enkele winstgevendende club, de meeste clubs komen zelfs amper rond.

Als we door de veranderingen die ik voorstel, in aanmerking komen voor Vlaamse subsidies, is dat een positief neveneffect. Maar daarvoor heb ik mijn ideeën zeker niet ontwikkeld. Ik betwijfel trouwens of deze subsidies voldoende zullen zijn om de bijkomende kosten van de splitsing te betalen.

Mijn voorstel is om de economische entiteit van het profvoetbal federaal te houden, maar het niet-professionele voetbal op te splitsen in een liga noord en een liga zuid. Problemen als het aantal clubs per afdeling en de noodzaak van de vermindering van het aantal profs interesseren de politieke overheid niet, denk ik. Het grote probleem zal de grens tussen het professioneel en niet-professioneel voetbal zijn. Volgens mij moet de lijn worden getrokken na de eerste en tweede afdeling.

De Brusselse ministers bevoegd voor sport hebben de vrees geuit dat sportieve ontmoetingen door de splitsing onmogelijk zouden worden. Ik geloof echter sterk in de integratiemogelijkheden van de sport. De voetbalbond stelt voor om de sportieve situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Vlaams-Brabant en Waals-Brabant ongewijzigd te laten. In Brussel zijn immers onvoldoende Vlaamse clubs voor een eigen competitie, wat ook geldt voor de Franstalige clubs in Vlaams-Brabant.

Over twee weken vindt een vergadering plaats van het Uitvoerend Comité voor een eerste gedachte-

wisseling hierover. Elke verandering moet wel worden goedgekeurd door 80 procent van de clubs, dus ik weet niet of ik erin zal slagen veranderingen door te voeren. Ik geloof echter in vernieuwing, in meer autonomie voor het betaald voetbal en in de sociale rol van het amateurvoetbal. Ik ben zelf aangesloten bij Mariekerke en ben doordrongen van die sociale taak. De eerste ploegen kunnen wel fuseren, maar elke dorpskern moet blijven beschikken over een plaatselijke voetbalclub voor de jeugd.

De heer Felix Strackx : De voetbalbond is de laatste grote federatie die zich niet heeft aangepast aan de Belgische staatsstructuur. Andere federaties hebben er geen problemen mee ook de professionele afdelingen op te splitsen. Wat is uw argument om de eerste en tweede afdeling niet op te splitsen ? Gaat het om sentimentele beweegredenen ?

De heer Jan Peeters : Ik zie het financiële, economische of sportieve nut van een opsplitsing van eerste en tweede afdeling niet in. Onze nationale ploeg en de Beker van België moeten behouden blijven. Ik geloof niet in een Vlaamse nationale ploeg.

Voetbal komt vaak in beeld en de druk op ons is groot. Ik ben al blij dat er een positief gesprek kan plaatsvinden, zonder dreigementen. Ik ben niet te vinden voor een volledige splitsing van de voetbalbond. Dat zal misschien iets voor mijn opvolgers zijn.

De heer André Denys : Dat ook de voetbalbond nu de staatskundige richting volgt, is een stap in de goede richting. Via het decreet op de sportfederaties leveren wij heel wat inspanningen om de jeugdwerking te verbeteren. Een aantal voorzitters van voetbalclubs uit de eerste afdeling, namelijk de heer Lambrecht en de heer De Witte, zijn wel voorstander van een splitsing, omdat zij vrezen dat hun jeugdopleiding anders zal worden benadeeld. Het decreet zal immers niet kunnen worden toegepast op de jeugdwerking van de clubs uit eerste en tweede afdeling.

De heer Jan Peeters : Clubs worden toch niet ondersteund, toch alleen liga's of federaties ?

De heer André Denys : Vlaamse liga's of federaties worden ondersteund, en zij ondersteunen op hun beurt de clubs.

De heer Jan Peeters : Dan hoop ik dat er voldoende middelen zijn, want er zijn maar liefst 1.400 clubs.

De heer André Denys : Het sportbudget is het sterkst stijgend budget van de begroting. Er werd op jaarbasis 150 miljoen frank meer uitgetrokken met het oog op de omvorming van de unitaire bonden. De wiel- en basketbond spelen daar trouwens op in.

De heer Jan Peeters : Minister Anciaux heeft ideeën geopperd om een mouw te passen aan dat probleem. De eerste en reserve-elftallen zouden unitair blijven, terwijl de jeugdwerking zou worden toegewezen aan de liga's. Ik spreek daar geen oordeel over uit, maar die ideeën bestaan. Ik voel dat er iets moet veranderen en ik wil daarover een goed debat voeren. Niemand neemt het initiatief om veranderingen door te voeren, niettegenstaande het feit dat ons orgaan op een archaïsche manier werkt. Ik waardeer het bijvoorbeeld enorm dat de heer Lambrecht zijn steentje tot het debat heeft bijgedragen.

De heer André Denys : Het dagelijkse sportprogramma om kwart voor zes op Radio 1 had een rondvraag georganiseerd bij alle ligavoorzitters, waarbij de meerderheid zich had uitgesproken voor het unitaire behoud. De heer Lambrecht vertegenwoordigt dus duidelijk geen meerderheid.

De voorzitter : De heer Peeters staan heel nog wat interne debatten te wachten. Ik zal hem het nieuwe decreet en de uitvoeringsbesluiten laten bezorgen.

De verslaggever,

Peter GYSBRECHTS

De voorzitter,

Jos STASSEN
